

Brüsszel, 2015.10.21.
COM(2015) 601 final

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

az euróövezeti nemzeti versenyképességi testületek létrehozásáról

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

az euróövezeti nemzeti versenyképességi testületek létrehozásáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 292. cikkére, összefüggésben 121. cikke (2) bekezdésével és 136. cikkével,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

mivel:

- (1) Az Unióban javítani kell a versenyképességi folyamatok koordinációját és felügyeletét, és a közelmúltbeli válság rávilágított arra, hogy azok a tagállamok, amelyek pénzneme az euró (a továbbiakban: az euróövezeti tagállamok) különösen ki vannak téve a makrogazdasági egyensúlyhiányok esetleges halmozódásának és hirtelen szétterjedésének, ami más euróövezeti tagállamokra is hatással lehet. Rugalmas nominális devizaárfolyamok hiányában az országspecifikus sokkokkal szembeni megfelelő kiigazítási mechanizmusokra is szükségük van. A versenyképesség dinamikája befolyásolja a makrogazdasági egyensúlyhiányok (például a külkereskedelmi és a folyó fizetési mérlegek hiánya, a belföldi és külső kötelezettségek állománya) felhalmozódását és kiigazítását, valamint az aszimmetrikus sokkok eredményes kezelését. A versenyképesség romlása továbbá a potenciális növekedés visszaesésével járhat, ami megnehezíti a jelentős adósságok visszafizetését. A versenyképesség dinamikájára ható szakpolitikák koordinálása hozzájárulna ahhoz, hogy a versenyképességi folyamatok összhangban legyenek a gazdasági és monetáris unió (GMU) zökkenőmentes működésével. Bár ezen ajánlás címzettjei az euróövezeti tagállamok, a Tanács a többi tagállamot is ösztönzi hasonló testületek felállítására.
- (2) Az európai szemeszter és mindenekelőtt a makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére vonatkozóan az 1176/2011/EU, valamint az 1174/2011/EU rendelettel létrehozott eljárás keretet biztosít az integrált gazdaságpolitikai koordinációhoz és felügyelethez. Tekintettel arra, hogy a versenyképesség terén elő kell mozdítani a strukturális reformokat, ezeket a meglévő mechanizmusokat a reformtervek iránti határozottabb nemzeti felelősségvállalásnak kell alátámasztania. Ezért indokoltnak tűnik nemzeti szinten fokozni a független szakértők igénybevételét, valamint megerősíteni a szakpolitikai párbeszédet az Unió és az euróövezeti tagállamok között.
- (3) A versenyképességi folyamatok és szakpolitikák eredményeit nyomon követő nemzeti versenyképességi testületeknek hozzá kell járulniuk a nemzeti szinten szükséges szakpolitikák és reformok iránti elkötelezettség megerősítéséhez, valamint olyan tudásbázis kifejlesztéséhez, amely az uniós gazdaságpolitikák koordinációját szolgálja a versenyképesség terén. A testületeknek értékelniük kell a versenyképességi

folyamatokat és szakpolitikákat, ugyanakkor a nemzeti sajátosságok és a bevált gyakorlatok figyelembevételével szakpolitikai tanácsadást kell biztosítaniuk a reformok végrehajtásához.

- (4) A versenyképességi testületek tevékenységi körének a versenyképesség átfogó megközelítésén kell alapulnia. A testületek feladatai a következőkre terjednek ki: a bérek dinamikája és nem bérjellegű tényezők, a termelékenység mozgatórugói, valamint a beruházásokhoz, innovációhoz és a gazdaságnak a vállalkozások számára vonzóbbá tételéhez kapcsolódó dinamikus megfontolások.
- (5) A versenyképességi testületeknek kellő kapacitással kell rendelkezniük, hogy magas színvonalú gazdasági elemzéssel tudják alátámasztani tanácsadói tevékenységüket.
- (6) A versenyképességi testületeknek a versenyképességhez kapcsolódó kérdésekkel foglalkozó minisztériumoktól vagy közhatóságoktól függetlenül kell működniük. Emellett a versenyképességi testületeknek elfogulatlannak kell lenniük abban az értelemben, hogy nem közvetíthetik kizárólag vagy nagyrészt meghatározott érdekcsoportok álláspontját. A függetlenségre és elfogulatlanságra vonatkozó említett követelmények révén biztosítható, hogy a versenyképességi testületek tanácsadói szerepükben megfelelően érvényesítsék a köz érdekében megfogalmazott szakértői nézeteket.
- (7) A versenyképességi testületeket a Szerződés 152. cikkével összhangban, valamint a bérmegállapításra vonatkozó nemzeti gyakorlat és az ezzel foglalkozó intézmények figyelembevételével kell kialakítani. Az Európai Unió alapjogi chartájának 28. cikkével összhangban működésük nem érintheti a munkavállalók és munkáltatók, illetőleg megfelelő szervezeteik uniós joggal, valamint a nemzeti joggal és gyakorlatokkal összhangban lévő, kollektív szerződésekkel kapcsolatos tárgyalásokhoz, azok megkötéséhez és érvényesítéséhez való jogát, valamint az együttes fellépéshez való jogot.
- (8) A Bizottságnak az euróövezeti célkitűzések megvalósításának előmozdítása érdekében össze kell hangolnia a versenyképességi testületek tevékenységét és az uniós gazdaságpolitikák koordinációja során figyelembe kell vennie a versenyképességi testületektől kapott észrevételeket.
- (9) A versenyképességi testületeknek éves jelentésben kell összefoglalniuk és nyilvánosságra hozniuk elemzésüket és tanácsaikat. Annak biztosításához, hogy a testületek munkájuk során figyelembe vegyék az euróövezeti és az uniós célkitűzéseket, az említett jelentések elkészítése és a tagállamokba irányuló tényfeltárási utak során a Bizottságnak és a testületeknek konzultációt kell folytatniuk. A jelentések hozzájárulnak a Bizottság által az európai szemeszterrel és a makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére szolgáló eljárással összefüggésben végzett elemzéshez.
- (10) A tagállamok közötti koordináció megkönnyítése céljából az egyes tagállamokban egyetlen, egyértelműen kijelölt versenyképességi testületet kell felállítani. Mindazonáltal a versenyképességi testületek feladataik megfelelő végrehajtása érdekében támaszkodhatnak különféle meglévő testületekre, amennyiben azok megfelelnek a fent ismertetett egységes elveknek.
- (11) Az országspecifikus ajánlások nyomon követését és érvényesítését továbbra is uniós szinten, az európai szemeszter és az 1176/2011/EU rendeletben meghatározott, a makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére szolgáló eljárás alkalmazása keretében kell végrehajtani,

ELFOGADTA EZT AZ AJÁNLÁST:

I. Célkitűzések és hatály

1. Az ajánlás célja olyan nemzeti versenyképességi testületek felállítása, amelyek nyomon követik a versenyképesség terén elért eredmények és a kapcsolódó szakpolitikák alakulását, és így hozzájárulnak a tartós gazdasági konvergencia előmozdításához és a szükséges reformokkal kapcsolatos nemzeti szintű felelősségvállalás erősítéséhez.
2. Ennek az ajánlásnak az euróövezeti tagállamok a címzettjei. A Tanács a többi tagállamot is ösztönzi hasonló testületek felállítására.

II. Versenyképességi testületek létrehozása

3. Az egyes tagállamoknak versenyképességi testületet kell felállítaniuk, amelynek feladata:
 - a) a versenyképességi folyamatok nyomon követése az érintett tagállamban, figyelembe véve azokat a tényezőket (ideértve a munkaerőköltséget), amelyek rövid távon befolyásolhatják az áruk és szolgáltatások árát és minőségét világpiaci összevetésben, valamint az olyan hosszabb távú mozgatórugókat, mint a termelékenység és az innovációs kapacitás, amelyek nemcsak a relatív gazdasági teljesítmény, hanem a növekedési potenciál, valamint a beruházások, vállalkozások és emberi tőke bevonása szempontjából is relevánsak.
 - b) megfelelő információk biztosítása a nemzeti szintű bérmegállapítási folyamatokhoz;
 - c) a versenyképességhez kapcsolódó szakpolitikák nyomon követése az érintett tagállamokban, többek között a szakpolitikák utólagos értékeléséhez való hozzájárulással; valamint
 - d) a szakpolitikai kihívások vizsgálata és szakpolitikai tanácsok megfogalmazása a versenyképesség területén; a versenyképességi testületnek a tanácsadás során figyelembe kell vennie a szélesebb euróövezeti és uniós dimenziókat. A testület tanácsot ad többek között az európai szemeszter keretében az érintett tagállamhoz intézett országspecifikus tanácsi ajánlások végrehajtásával összefüggésben;
4. A tagállamok egy versenyképességi testületet hoznak létre, amely különböző meglévő testületekre támaszkodhat.
5. A versenyképességi testület tevékenységét folyamatos jelleggel látja el. Elemzéseit és tanácsait éves jelentésben teszi közzé. Az álláspontok összehangolása céljából

kapcsolatban kell lennie a Bizottsággal és más tagállamok versenyképességi testületeivel.

III. A versenyképességi testületek jellemzői

6. A versenyképességi testületnek szerkezetileg függetlennek kell lennie vagy a versenyképességhez kapcsolódó kérdésekkel foglalkozó tagállami hatóságokkal (mindenekelőtt minisztériumokkal, közigazgatási szervekkel, állami intézetekkel, állami ügynökségekkel) szemben működési autonómiával kell rendelkeznie. Magas szintű működési autonómiát és elszámoltathatóságot biztosító nemzeti jogi rendelkezéseken kell alapulnia, amelynek része többek között:
 - a) a nemzeti törvényi, rendeleti vagy jogi kötelező erővel bíró közigazgatási rendelkezéseken alapuló jogi szabályozás;
 - b) a versenyképességgel kapcsolatos kérdésekkel foglalkozó közhatóságoktól, vagy bármely más köz- vagy magánjogi jogalanytól való utasítások elfogadásának tilalma;
 - c) az időben történő, nyilvános közlésre való képesség;
 - d) a tagok kinevezésére vonatkozóan szakmai tapasztalat és a kompetencia kritériumaira épülő eljárások;
 - e) a megbízatása teljesítéséhez szükséges megfelelő erőforrások és információkhoz való hozzáférés.
7. A versenyképességi testületnek konzultálnia kell az érintett érdekelt felekkel (például nemzeti gazdasági szereplőkkel vagy gazdasági szereplők csoportjaival, például olyan szociális partnerekkel, amelyek rendszeresen részt vesznek a tagállami gazdasági és szociális párbeszédben), de nem közvetítheti vagy képviselheti kizárólag vagy nagyrészt érdekelt felek valamely meghatározott csoportjának véleményét és érdekeit.
8. A versenyképességi testületnek képesnek kell lennie magas színvonalú, a szakmai közösség által is elismert gazdasági és statisztikai elemzések elvégzésére.

IV. Az európai szemeszterhez való illeszkedés

9. A Bizottságnak meg kell könnyítenie a nemzeti versenyképességi testületek közötti koordinációt és eszmecserét, mindenekelőtt annak érdekében, hogy a testületek munkájuk során figyelembe vegyék az euróövezeti és uniós célkitűzéseket. Az éves jelentések készítését megelőzően és a tagállamokban folytatott tényfeltáró látogatások során megfelelő kapcsolattartást kell biztosítani.
10. Az említett testületek által – többek között az éves jelentések formájában – adott független szakértői észrevételeket fel kell használni a tagállamok és a Bizottság által az európai szemeszter és a makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére szolgáló eljárás keretében végzett elemzéshez.

V. Elszámoltathatóság és átláthatóság

11. A szóban forgó testületek által készített elemzéseket alapesetben nyilvánosságra kell hozni.

VI. Záró rendelkezések

12. A Tanács felkéri a tagállamokat, hogy [az ajánlás elfogadásának időpontja + 6 hónap]-ig hajtsák végre az ezen ajánlásban foglalt elveket.
13. A Tanács felkéri a Bizottságot, hogy [az ajánlás elfogadásának időpontja + 12 hónap]-ig – a tagállamoktól kapott releváns információk alapján – készítse jelentést az ajánlás végrehajtása terén elért eredményekről és az ajánlás megfelelőségéről, többek között arról, hogy megítélése szerint szükség van-e kötelező erejű rendelkezések elfogadására.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*